

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

Lördagen, den 5 Martii, 1768.

Jag märker at elden är lös i alla knutar inom
Uppfostrings-werket. En studerande Anon-
ymus har i Smittiska Nyheterna börjat fris-
get, och detta fortsättes, nu med hetta, nu med
kold: lyckan är at här är bläckes och ej blods-
utgjutelse. Med mine Läsares goda minne
får jag, til äfrentyres, åter införa något ifrån
en ofänd hand, i nämnda ämne. Jag dömer
ej om segren: den tors icke synbar.

Non nostrum inter vos tantas componere lites:
et vitula tu dignus, et hic

Claudite jam rivos pueri sat prata biberunt.

VIRGILIUS.

Til Herrar Auctorerne af tankarne, rörans
de Uppfostrings-werket.

Mine Herrar!

Zu flere män, ju bättre lucka! En tråta är
redan på god väg; men jag saknar den
ifroer,

ifwer, den hetta, det öfwermod, som torde gjort hånne mera, efter almän smak, behagelig.

Huru, mine H, kunnen J med en ung, gåsande och wällård blod föra kriget så lamt! bort med alle segefreds-tankar! Utruster Eder med en ädel hämndgirighet, och gå på, som Carl wid Narwa! ty så länge Edra fingrar intet drypa utaf annat än bläck; ser man Er gärna nappas.

Wår förste Författare, som framlockat de andre, tyks wara en tämmelig eldis* champion: skade, at hans philosophiska Motståndare, med en så försmädelig kalsinnighet larat opp honom. Men, m. H., wi hoppas, at J ännu åter kommen på tummel-platsen. Er ren-swenstada skrifs-art är priswård; men jag undrar allena, hwarföre J kallat Er hwitbente puders-hjälte Hebetius: ty namnen på us höra ju til den Latinska klassen. Gif honom håldre Er eget, och wänd sedan Edra bläck-wapen mot Er Granskare, hwilken wi annars tildömma segren!

Förlusten af Vapegojan, som förlidet är så länge pratade med oss utur Smittiska Nyheterna, ersattes märkeligen af Er. Och om åtlöje och skratt äro hedrande bewis til en Aktors qwicka infall; så försäkrar jag Er högtidligen om de meste Läsares bifall.

Den Andre Sedoläraren, hvars anmärkingar

* Slipper jag icke at blifwa Translator?

ningar rikttat Smittiska förvädet, wil wara en boksynt man. Jag får otttonde N:ret i händerna, och börjar läsa; men är på wägen, at förlora ande-dråkten, förr än jag hinne någon punkt, wid hwilken jag kan hwila lungorna. Första perioden, ehuru intet annat än en fråga, intager hela fjorton rader. Så länge lagda meningar hänwisa wi med all rätta til Dings-protocollet. Intelligen när jag genomsträfwat alt, och pustat tre gånger; huru wåltaligt, huru rörande finner jag honom icke predika om föräldrars skyldighet? Nu, i föräldrar, i Christelige föräldrar, som altid welen anses för skickelige föräldrar; hwad dräpligt eftertryck i den trefaldiga uprepningen?

Widare: huru eller hwarföre låten i nu omstöpa eder, och hwi tagen i wid främmande seder, som ej allena strida emot Guds klara ord och naturlighet, utan ock göra er oförståndige, galne och narragtige? Är intet detta en smakelig och beleswad stil? Kan man ej få den til liff utan hjelp från Apoteket?

Litet längre ner, om barnens aga, säger wår stränge Lag-läsare, at de böda på dec alswarlammasse afstraffas. I sådana uttryck upsättas ordres til Duktaren manhaftig N. N.; men om barn hwisskar man fram, agas.

Wid slutet på samma sida försäkrar han

med godt betänkande, at näpligen på någon ort i Riket upfödas så träcka, hårda och gudlösa barn, som betiageligen i det yppiga Göteborg. Detta är en ohemul, och förklenande beskylning, som bör förarga ej allenast Herrar Ledamöterne * i våra allmänna Läro-hus utan och hwar ömsfint Far i Göteborg.

Jag har waret wid det enskilda Uppfostringsverket på flera ställen i Riket; men ingenstades funnet förälldrar mindre sparsamme, än här, då det kommer an på, at förskaffa barnen en gagnande och hederlig uppfostran. Men låt vara, at Författarens klagan egde grund: Kan wäl en utan smak och med grofhet beledsagad moral wärka annat än förargelse? I skrifter så wäl, som umgånge fordras belevnhet, och en ohöflig sanning upbigger ingalunda. Käre Herre, har j ä olyckelig uppsyn, som skrifs art, så beswara aldrig någon Wälare med Er aftagning.

Jag slutar, och försäkrar tillika, at Er trubba pänne ej ädrager sig, såsom i frukten, swänner bland Informatorerne; ty medom: Kan, och icke fiendskap, är mislyckade bläckeslösares arfwode.

Kong. Ik. Den 25 nästl. Febr. gjorde Hans Höghördighet, Stiftets wördade Biskop,

* Desse lära här uti taga så mycket mindre del, som både selswäld och fördomar bidraga til at göra våra Almänna Läro-hus nog tomo.

H. Doct. Eric Lamberg, sällskapad af Herrar Lectorerne, Herr Prosten Kullin, och Kongl. Hofprædikanthen H. Mag. M. G. Wallenstråle, och et angenämt besök. Stadens Schola war för denna gången ögnamärket. Examen anstältes; och löts til Herr Biskopens utmärkta nöge. Rector Schola Herr Magister Tranchel hade den heder, och förmån at få sin Förmans witsord om sin slit med ungdomen, bland hwilken flera synnerligen qwicka och eldiga ämnen utmärktes.

Lyckeliga Årdfringar öfwer märker och ofkunnighet hos våra små och fåra med-människor! I Scholar och Lærohus lägges grunden til det Amännas wäl i framtiden, och ej där enskilt fördel och winst, ej alstra af sig annat än högmöd och öppighet. Huru hedrar icke det en hög Ämbetsman at waka uti et så wigtigt ämne?

Rundgörelser.

Borgmästare och Råd här i Göteborg hafwa uppå inkomna ansökningsar lätit igenom offentliga anslag infalla: 1) Afledne Skräddarens Johan Meyers samtelige Borsgenärer til den 7 Martii. 2) Måklarens och Skeps-Clarerarens Johan Henric Slichss den 9 dito. 3) Af. Handelsmans Peter Söderbergs. Enkas Elsa Maria Söderbergs och Sons Handelsmans Nicolas Söderbergs den 26 dito. 4) Handelsman, Anders Clas-

son Öbergs den 23 dito. 5) Bagarens Mär-
 ten Strömbergs den 30 dito. 6) Swardfå-
 ren Cornelius Linds den 11 April. 7) Sko-
 makarens Johan Fredrik Bossetts den 13 dito.
 8) Hökarens Johan Tunbergs den 16 dito.
 9) Hökarens Ewen Björkmans den 23 dito.
 10) Fru Auditeuriskan Ebba Lona Barkens
 homs den 30 Maji. 11) Krufmakarens Lo-
 rens Schubergs den 1 Junii. 12) Tun-
 nebindarens Berend Holmbergs den 4 dito.
 13) Cantorens Henric Reimers och des Hu-
 strus Helena Reimers den 6 dito. 14) Glas-
 ritarens Anders Ahlbergs den 8 dito. 15)
 Klocksjutarens Johan Dagliebs den 13 dito.
 16) Landmåtarens Pehr Embrings den 15 dito.
 17) Skeps / Qwartermästarens Ewen Tun-
 bergs den 18 dito. 18) Handelsmans Johan
 Henric Nissens den 20 dito. 19) Framledne
 Rådsmannens Herr Peter Nurells den 20 Ju-
 lii. 20) Handelsmannens Carl Hallmans
 den 23 dito. 21) Fabriqueurens och Färga-
 ren Fredrik Erasm. Bismarks til den 27
 dito innerwarande år 1768; hwilket härmed til
 alla så wäl weterlige, som mindre kunnige
 Borgnärers underrättelse allmänneligen war-
 der kundgjordt: älliggande Borgnärerna,
 jämlikt 1 och 2 §§. ut i Kongl. Majeståts Nå-
 diga Förklaring af den 8 Maji sistledne, hwar
 för sig å ofwanberörde dagar uppå Göthe-
 borgs Rådhus wid uproven, hos Borgmästa-
 re och Råd i twesfalt författade skrifter upgis-
 wa

wa sina fordringar med alle därtill nödige bewis, hwilke böra lagligen styrkte wara, och ehwad någon i Rättegången kan hafwa at inwända eller påminna, det tillika med huswoudsaken i samma skrift wid Rättegångens början anföra, samt sedan å den dag, som utsatt blifwer, så wäl gäldenärernes, som hwarandras påståenden likaledes i dubbla skrifter beswara. Men hwilken Borgenär på inställesdagen sjelf eller genom något med laga fullmägt försedt ombud wid upropet sia icke finner och fullgör hwad ofwan berördt är, warer all talan i saken förlustig, utan at någons sin resning däruti tilstådies. Desutom äligger alla dem, som wilja til sina Borgenärer afstråda sin egendom och sedan ifrån deras widdare tiltal wara frie, at sådant i ansökningskriften tydiligen förklara, och tillika anföra de skäl, för hwilka de förmena sig kunna winna den förmån, såsom och bilägga wid ansöknigen förteckning öfwer all egendomen i boet, med därå utiätt wärde jämte fordringar och gäld, samt böcker, skrifter och handlingar, samt berörde förteckning å sätt som Lagen i 9 Cap. 23:da Balk. och 16 Cap. Hand Balk. föreskrifwer, med edelig förpliktelse underskrifwa, at altsammans riktigt är uppsäwit och ej något däråf, med wilja och wetskap, af Gäldenären sjelf, eller genom andra, undandölat: börande sådana ansökningar, med alla därtill hörande bilagor, tvåfalt ingifwas; men i widrigt fall, blifwa desamma

desamma icke emottagne. Likaledes blifwa alla wederbörande härigenom alswarligen på minte, at de i rättan tid med ofwan anförde in duplo författade skrifter sig förse, och ej, som af de fläste hittils skedt, därmed til sselfwa inställeldagarne upskjuta. Hwilket til es terrättelse ländet. Götheborgs Rådhus den 2 Martii 1768.

Borgmästare och Råd.

Skulle någon sedel upwisas under dato 17 fistledne Februarii, hwaruti är begärt et Lån af 6000 Dal. Smt emot ränta och pantsätning af en hel gård och tvåanne halfwa dito i Redwägs-härad belågne; så kundgöres här med, at såsom samma sedel för sselfwa utgifwaren förkommet och förmodeligen kunnat råka uti orätt mans händer, at den är af null och intet värde, som til Almånhetens underrättelse ländet.

Förleden Söndags-afton blef imellan Kongs-gatan och Tvåka bryggan förlorat en svart sabelgenotts-muff, med carmouste röda band uti, den som den samma uphittadt, angifwe den samma här på Erverieret emot hederlig wedergåfning, skulle och någon densamma funnit som wil betiena sig af den, är et wist märke inuti hwarpå den igenkännes.

Hos Herr Hans Jacob Beckman finnes plattfisk och stockfisk för billigt pris til köps.

Hos Herrar Grill och Petersen finnes til köps extra god råg, för billigaste pris.